

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19Co/70/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3817211627
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 10. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Škultétyová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2018:3817211627.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Škultétyovej a sudcov JUDr. Beáty Čupkovej a JUDr. Oľgy Lichnerovej v spore žalobcu H. proti žalovanému H., o zaplatenie 4.809,03 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prievidza, č.k. 11Csp/126/2017- 60 zo dňa 31. októbra 2017, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým žalobu v prevyšujúcej časti zamietol a vo výroku o trovách konania **p o t v r d z u j e .**

Žalovanému náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie svojím rozsudkom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu 4.809,03 Eur, úrok 124,31 Eur, úroky z omeškania 1,37 Eur, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatených úrokov 124,31 Eur od 14.07.2017 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatených úrokov 124,31 Eur od 14.07.2017 do zaplatenia, nezaplatené poplatky za poistenie vo výške 3,72 Eur, do troch dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol a priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania voči žalovanému vo výške 100 %. Z vykonaného dokazovania súd prvej inštancie zistil, že žalobca uzatvoril so žalovaným Zmluvu o spotrebiteľskom úvere - pôžička, predmetom ktorej bola pôžička vo výške 5.000 Eur, išlo o bezúčelový úver, kde fixná úroková sadzba bola 9,9 % ročne, poplatok za poskytnutie úveru 250 Eur, termín splatnosti poplatku za poskytnutie úveru do 16.11.2016, poplatok za poistenie 1,86 Eur mesačne, počet splátok 96, termín splátok mesačne v 10-ty deň kalendárneho mesiaca, výška splátky 75,85 Eur, termín splatnosti prvej anuitnej splátky 10.11.2016, počet splátok 96, splatnosť úveru 10.10.2024, výška RPMN 12,17 %, priemerná RPMN ku dňu uzatvorenia tejto zmluvy 14,48 %, celková výška úveru 7.531,60 Eur, odplata 15,35 %, úrok z omeškania 5 % ročne, poplatok za vklad v hotovosti za úverový účet 2,50 Eur a iné poplatky uvedené v tejto zmluve vo výške 40 Eur, 15 Eur, 15 Eur, 30 Eur, 25 Eur a 50 Eur. Žalobca listom zo dňa 10.05.2017 opakovane upozornil žalovaného na zaplatenie omeškaných splátok, pričom ku dňu 10.05.2017 bola výška omeškaných splátok 45,10 Eur. Žiadal zaplatiť dlžnú sumu vo výške 60,10 Eur, najneskôr do 15.05.2017 s tým, že si uplatňuje aj zmluvnú pokutu vo výške 15 Eur. Zároveň upozornil žalovaného podľa § 565 OZ v prípade neuhradenia tejto sumy, že požiada o zosplatnenie celej pohľadávky, ktorá činí 4.880,67 Eur. Ďalšou výzvou zo dňa 13.07.2017 vyzval žalobca žalovaného na zaplatenie dlhu 4.998,43 Eur s príslušenstvom do 23.07.2017 s tým, že rozhodol o predčasnej splatnosti celého úveru. Súd prvej inštancie mal z vykonaného dokazovania preukázané, že medzi stranami sporu došlo k uzavretiu Zmluvy o spotrebiteľskom úvere, na ktorý zmluvný vzťah je potrebné aplikovať zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách v znení ku dňu uzavretia zmluvy, ku dňu 17.10.2016. V danom prípade išlo o poskytnutie

úveru cez internet banking, ktorý úver žalobca ako banka poskytol žalovanému vo výške 5.000 Eur, išlo o úver bezúčelový, ktorý použil žalovaný ako fyzická osoba na bežnú spotrebu, išlo o nepodnikateľa. Zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje všetky podstatné náležitosti upravené v § 9 ods. 1 a 2 citovaného zákona, je vyhotovená v písomnej forme, je uvedený druh spotrebiteľského úveru - bezúčelový úver, doba trvania a termín konečnej splatnosti je v zmluve uvedený, rovnako aj celková výška spotrebiteľského úveru, tiež aj odplata, RPMN, výška, počet a termíny splátok istiny úrokov a iných poplatkov, ktoré žalobca neuplatňuje, úroková sadzba pri omeškaní so splácaním dlhu a tiež priemerná RPMN. Zmluva je zmluvou spotrebiteľskou, platne uzavretá a obsahujúca všetky podstatné náležitosti. Súd prvej inštancie, vzhľadom na vykonané dokazovanie a preukázanie všetkých skutočností v tomto konaní dôkazmi predloženými žalobcom žalobe vyhovel s výnimkou žalobcom uplatneného nároku na zmluvný úrok z istiny po zosplatnení úveru. Súd prvej inštancie bol toho názoru, že úrok po zosplatnení vo výške 9,90 % ročne žalobcovi neprislúcha, hoci je uvedený v zmluve z dôvodu, že tento dohodnutý zmluvný úrok z poskytnutých peňažných prostriedkov patrí žalobcovi len do splatnosti dlhu, následne sa dlžník dostáva do omeškania s platením peňažného dlhu a potom je povinný zaplatiť iba úroky z omeškania dohodnuté vo výške 5 % ročne z tejto úverovej zmluvy. V súvislosti s tým súd poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 4Obo/143/1998 a rozhodnutie č. 59/2008. V opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťaženiu, a to jednak v podobe úrokov z úveru, ako aj úrokov z omeškania, čo by spôsobovalo značnú nerovnováhu vo vzťahu medzi stranami sporu. Pokiaľ by žalobca ako veriteľ považoval celý dlh za splatný splatnosťou poslednej dohodnutej splátky, potom nastupuje režim platenia úrokov z omeškania a nie úrokov z úveru (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. IV.ÚS 476/2012 zo dňa 08.09.2012). V danom prípade došlo k zmene v obsahu záväzku, nastáva režim omeškania v spojení s využitím práv podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákona, teda došlo k predčasnemu zosplatneniu úveru, ktoré predstavuje jednostranný sankčný právny inštitút, ktorý umožňuje veriteľovi zmenu záväzku, požadovať jednorazové, okamžité vrátenie celej peňažnej sumy. Pri predčasnom a mimoriadnom zosplatnení úveru vzniká veriteľovi nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátenie úrokov, kapitalizovaných ku dňu zosplatnenia úveru. Z týchto dôvodov v prevyšujúcej časti žalobu zamietol v časti, kde sa žalobca domáhal úrokov po zosplatnení úveru až do zaplatenia. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 1 ods. 1, ods. 2, § 2, § 9 ods. 1, ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. účinného ku dňu 17.10.2016, § 565 Občianskeho zákonníka, o trovách konania rozhodol podľa § 262 ods. 1, 2 CSP.

2. Proti tomuto rozsudku podal žalobca v zákonom stanovenej lehote odvolanie a domáhal sa, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým bola v prevyšujúcej časti žaloba zamietnutá, zmenil tak, že žalobe vyhovie i v tejto časti a prizná mu náhradu trov konania. Poukázal na ustanovenia § 497, § 502 ods. 1 a § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka i komentár IURA EDITION k Obchodnému zákonníku. Uviedol, že obsahom záväzku dlžníka z úveru je nielen vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky - úver, ale aj úroky, ktoré nemožno stotožňovať s úrokmi z omeškania. Mal za to, že záver súdu prvej inštancie, že po zosplatnení úveru veriteľovi už neprislúcha nárok na odplatu za poskytnuté peňažné prostriedky, nemá oporu v právnych predpisoch. Obchodný zákonník priznáva veriteľovi právo na dohodnutý úrok od poskytnutia peňažných prostriedkov, pričom stanovuje moment vzniku tohto nároku a momentom zániku je vrátenie peňažných prostriedkov - nie splatnosť, či už dohodnutá alebo predčasná zo zákona. Žiadny iný právny predpis tento nárok veriteľa neobmedzuje. Ak by bolo úmyslom zákonodarcu dobu nároku veriteľa na dohodnutý úrok ohraničiť, nepochybne by tak učinil. Poukázal na aktuálnu rozhodovaciu prax, konkrétne na rozsudok Krajského súdu v Žiline, č.k. 11Co/12/2017-90 zo dňa 31.01.2017, vydaný vo veci vedenej na Okresnom súde Ružomberok pod č.k. 5C/26/2016. Na podporu svojho názoru poukázal aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky, sp. zn. 33Cdo/212/2014 zo dňa 21.08.2014, z ktorého vyplýva, že veriteľ môže požadovať zaplatenie úrokov z úveru popri úrokoch z omeškania, a to až do doby reálneho vrátenia peňažných prostriedkov úveru. Dal do pozornosti dôvodovú správu k zákonu č. 106/2014 Z. z. Uviedol, že rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 4Obo/143/98, na ktoré poukázal súd prvej inštancie, sa netýka uplatňovania nároku na dohodnutý úrok z poskytovaných peňažných prostriedkov po zosplatnení úveru. Vzhľadom na uvedené mal za to, že odvolanie je dôvodné.

3. Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu uviedol, že uznáva svoj dlh v plnom rozsahu, aj úroky z dlžnej sumy, úroky z omeškania a aj náhradu súdnych trov, tak ako žiadal žalobca. Požiadaval, aby súd rozhodol v prospech žalobcu, aby nedošlo k prietahom v konaní.

4. Žalobca vo svojom písomnom vyjadrení k vyjadreniu žalovaného navrhol, aby súd rozhodol v zmysle § 388 CSP, teda rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu zmenil tak, že jeho návrhu vyhovie aj v zamietnutom rozsahu a žalovaného zaviazá uhradiť dlh v lehote 3 dní do právoplatnosti rozsudok a zároveň mu prizná náhradu trov odvolacieho konania vo výške zaplatených súdnych poplatkov.

5. Krajský súd v Trenčíne preskúmal vec podľa § 379 a § 380 CSP v napadnutej časti bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutej časti - vo výroku, ktorým bola žaloba v prevyšujúcej časti zamietnutá a súvisiacom výroku o trovách konania, potvrdiť ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP.

6. Rozsudok súdu prvej inštancie nebol napadnutý odvolaním žalobcu vo výroku, ktorými uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu 4.809,03 Eur, úrok 124,31 Eur, úroky z omeškania 1,37 Eur, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatennej istiny 4.809,03 Eur od 14.07.2017 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatených úrokov 124,31 Eur od 14.07.2017 do zaplatenia, nezaplatené poplatky za poistenie vo výške 3,72 Eur, v tomto výroku rozsudok súdu prvej inštancie nadobudol právoplatnosť a odvolací súd sa ho nedotýkal.

7. Odvolací súd preskúmaním veci v napadnutom výroku, ktorým bola žaloba v prevyšujúcej časti zamietnutá (v časti úrokov po zosplatnení úveru), dospel k záveru, že súd prvej inštancie pri zamietnutí prevyšujúcej časti žaloby žalobcu vzal do úvahy všetky skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov účastníkov vyplynuli, neopomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli počas konania najavo, výsledok hodnotenia dôkazov zodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 191 CSP. Pri rozhodovaní súd prvej inštancie použil správny právny predpis, správne ho vyložil a na daný skutkový stav ho aj správne aplikoval. Odvolací súd sa preto stotožňuje so skutkovými i právnymi závermi súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutej časti, osvojil si dôvody napadnutého rozhodnutia v tejto časti, v celom rozsahu na ne poukazuje v zmysle § 387 ods. 2 CSP a k odvolacím námietkam žalobcu dodáva nasledovné:

8. Odvolací návrh žalobcu smeroval voči výroku rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým bola zamietnutá jeho žaloba v časti jeho nároku na zaplatenie zmluvného úroku 9,90 % zo sumy 4.809,03 Eur po zosplatnení úveru, t. j. od 14.07.2017 do zaplatenia, keď dôvodil, že má nárok na dohodnuté úroky z poskytnutých peňažných prostriedkov až do ich vrátenia, a to i popri úrokoch z omeškania.

9. Súd prvej inštancie mal za to, že úroky z úveru za dobu po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru žalobcovi nepatria, preto žalobu v tejto časti zamietol.

10. Aplikačná prax súdov sa otázkou priznania úrokov z úveru po splatnosti pohľadávky, a teda popri úrokoch z omeškania, či iných sankciách opakovane zaoberala a dospela k záveru, že dohodnuté úroky z poskytnutých finančných prostriedkov patria veriteľovi len do splatnosti dlhu. Od splatnosti je dlžník v omeškaní a musí platiť úroky z omeškania. Zmluvné dojednanie o povinnosti platiť úroky popri úrokoch z omeškania bolo označené za obchádzanie zákonného pravidla, stanoveného v § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka o administratívnom strope úrokov z omeškania.

11. Odvolací súd zdôrazňuje, že je potrebné jasne rozlíšiť zmluvný úrok, čo je vlastne odmena veriteľa za to, že poskytol finančné prostriedky dlžníkovi za určitých podmienok a vo výške, ktoré si dohodli v zmluve a úrok z omeškania, ktorý môže požadovať veriteľ od dlžníka popri plnení dlhu. Predčasné zosplatnenie úveru predstavuje jednostranný sankčný právny inštitút, ktorý umožňuje veriteľovi zmenou záväzku požadovať jednorazové, okamžité vrátenie celej požičanej sumy. Rozdiel stavu výhody splátok a stavu jednorazového zosplatnenia úveru spočíva v tom, že pri možnosti platenia dlhu v splátkach veriteľ nemá nárok a spotrebiteľ nemá povinnosť vrátiť celú požičanú sumu naraz. Splácanie úveru v splátkach na strane veriteľa vyvoláva stav absencie požičanej sumy istiny, ktorá sa iba postupne vracia a spláca, za čo patrí veriteľovi úrok. Pri predčasnom a mimoriadnom zosplatnení úveru vzniká veriteľovi nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatnenia úveru. Veriteľ teda navodzuje stav, v ktorom má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru. Ak teda nastal stav, kedy

spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, nie je dôvod na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili za stavu oprávnenej držby finančných prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol založený krajne nespravodlivý a ústavne nekonformný stav, kde spotrebiteľ by bol vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by inkasoval úroky zo sumy, ktorú by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil popri úrokoch z omeškania. Jednorazovým zosplatnením vzniká spotrebiteľovi povinnosť jednorazovo vrátiť sumu požičaného úveru, navýšenú o kapitalizované úroky ku dňu zosplatnenia a počnúc prvým dňom omeškania spotrebiteľa ide o protiprávny stav, založený sankčným jednostranným predčasným zosplatnením úveru.

12. Ak by napriek tomu existovala zmluvná úprava, ktorá s protiprávnym stavom stotožňuje aj odplatné nároky, patriace len v právne súladnom stave, je táto zmluvná úprava na škodu spotrebiteľa neprijateľne odchylna od zákona, čo zmluvnú podmienku robí absolútne neplatnou, nakoľko v protiprávnom stave patria zmluvným stranám len sankcie, medzi ktoré patria i úroky z omeškania. Dohoda o platení úrokov za úver aj po splatnosti spôsobuje, že dohodnuté úroky popri úrokoch z omeškania v skutočnosti neprímerane navyšujú cenu za užívanie finančných prostriedkov za obdobie po dohodnutej alebo predčasne vyvolanej dobe splatnosti a zneisťujú sankčný mechanizmus úrokov z omeškania.

13. Na podporu správnosti tohto názoru odvolací súd poukazuje na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 18.09.2012, sp. zn. IV. ÚS 476/2012-14, na ktoré poukázal i súd prvej inštancie, v zmysle ktorého ústavný súd považuje za ústavne akceptovateľný výklad, podľa ktorého po zosplatnení úveru nastupuje režim platenia úrokov z omeškania a nie úrokov z úveru.

14. Odvolací súd preto zastáva názor, že aj prípadná dohoda, podľa ktorej má spotrebiteľ popri úrokoch z omeškania, prípadne ďalších sankciách platiť po splatnosti pohľadávky aj úroky za poskytnutie úveru do zosplatnenia úveru aj po zosplatnení úveru, spôsobuje značnú nerovnováhu ku škode spotrebiteľa, predstavuje zhoršenie jeho postavenia oproti zákonnému pravidlu, ktoré chráni spotrebiteľa v úverových vzťahoch pred nadmerným navýšením dlhu oproti výške úveru. Keďže niet kogentnej úpravy o úrokoch popri úrokoch z omeškania (zákon reguluje úroky za úver bez časovej úpravy), je takáto dohoda o úrokoch nielen v neprospech spotrebiteľa, ale vyvoláva i hrubú nerovnováhu v neprospech slabšej zmluvnej strany, je preto neprijateľná.

15. Rozsudok súdu prvej inštancie bol v napadnutom výroku, ktorým bola žaloba v prevyšujúcej časti zamietnutá, vecne správny, a preto ho odvolací súd potvrdil vrátane súvisiaceho výroku o trovách konania, ktorý nebol odvolateľom spochybnený.

16. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1, § 255 a § 262 ods. 1 CSP tak, že žalovanému, ktorý bol v odvolacom konaní úspešný, náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, nakoľko mu žiadne trovy nevznikli.

17. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).